

Nieuwjaarspreek Hebr 5:1-10, 2 Petr 3:18

Broeders en zusters, gemeente van de Here Jezus,

Ik heb eens even mijn prekenarchief nagekeken en wat me opviel is dat er heel wat nieuwjaarspreken gingen over geestelijke groei. Waarschijnlijk omdat oud en nieuw altijd zo'n moment is om je leven te evalueren, hoe ging het in het afgelopen jaar? Ik kwam nog een preek tegen waarin ik u zelfs gevraagd heb of u uw eigen geestelijk leven een cijfer zou willen geven.

Maar oud en nieuw is ook een moment om je voor te nemen het anders te doen. U kent het wel, stoppen met roken, meer bewegen, minder snoepen, enz. En vanuit die goede voornemens is de link naar ons leven als christen al gauw gelegd. En op zich is dat natuurlijk positief, jezelf voornemen trouw te zijn in je stille tijd, of regelmatig naar de kerk te gaan, of wat dan ook. Hoewel kerkgang en stille tijd geen doelen op zichzelf zijn, maar middelen die God aanreikt om te groeien, zijn ze zeker niet onbelangrijk. Gebed, bijbellezen, kerkdiensten helpen allemaal om op God gericht te zijn. Het zou normaal moeten zijn dat christenen een verlangen hebben om te groeien in geloof. De bijbel zegt het ook. We hebben het net gelezen in 2 Petrus 3:18: *wast op in de genade en in de kennis van onze Heer en Heiland, Jezus Christus*. Opwassen betekent groeien. Voor de oudere geoefende bijbellezer geen nieuws, maar ik ontdek steeds vaker dat ons christelijk jargon ook voor onze jongeren woorden bevatten die zij niet meer kennen. Begrippen als 'toorn en twist' en nu ook 'opwassen' zijn allang verdwenen uit onze hedendaagse woordenschat.

Opwassen betekent dus groeien. Tegenwoordig zien we, en dat is positief, dat gelovigen in onze jachtige tijd daar mogelijkheden voor zoeken die bij hen passen. Mensen nemen afstand van de dagelijkse drukte en bezoeken conferenties om opgebouwd te worden, we draaien cd's met geestelijke liederen of luisteren toespraken terwijl we onderweg in de auto zijn, sommigen zoeken de stilte van een klooster, en dat is allemaal prima. Zolang we maar niet onze eigen manier van 'op God richten' tot norm verheffen voor iedereen.

Een voorbeeldje: Ik herinner me dat Henny Huisman ooit in de EO uitzending van 'Henny zoekt God' in een klooster werd gebracht. Maar Henny werd als extravert mensen-mens stapelgek in dat klooster. Niets voor hem. En dat snap ik. Zou ook niets voor mij zijn. Maar toen Henny Huisman in de graftuin in Jeruzalem kwam brak hij en huilde, geraakt door het feit dat God Zijn Zoon had opgeofferd tot in de dood.

Als vader van een zoon vroeg hij zich vertwijfeld af hoe God ooit zo ver had kunnen gaan.

Onze relatie met God is een persoonlijke relatie en dat betekent dat niet iedereen op dezelfde manier door God geraakt en op Hem afgestemd wordt. En het is nu eenmaal een gegeven dat hetgeen voor jou een goede manier kan zijn, bij de ander een afkeer kan oproepen, en andersom. Dat geldt voor onze kerkdiensten en dat geldt voor onze persoonlijke omgang met God. Maar dat we voor die persoonlijke omgang zoeken naar een vorm die bij ons zelf past is een goede zaak. We mogen zoeken naar vormen die ons helpen in onze geestelijke groei.

En toch wil ik deze keer eens stilstaan bij een ander middel dat ons kan helpen in onze groei. We hebben net namelijk gelezen in Hebr. 5 dat Jezus gehoorzaamheid geleerd heeft – en dus gegroeid is - uit hetgeen Hij heeft geleden. Met andere woorden: ook Jezus heeft groei doorgemaakt. En die groei kwam voort uit Zijn lijden.

Voordat ik daar dieper op in ga wil ik eerst ingaan op de vraag wat groei in geloof eigenlijk is. Ik denk dat geloofsgroei twee kanten heeft, die trouwens bij elkaar horen: groeien in vertrouwen en groeien in karakter.

Ik heb al wel eens eerder in een preek gezegd dat het bijbelse woordje ‘geloven’ hetzelfde betekent als ‘vertrouwen’. In ons nederlands spraakgebruik is geloven iets onzeker, bijbels geloven is dat niet. *Het geloof is de zekerheid(!) van de dingen die men hoopt en het bewijs van de dingen die je niet ziet*, zegt Hebr. 11. Geloof is ook niet alleen maar een aantal zaken voor waar aannemen: Ik geloof dat de bijbel waar is, ik geloof dat Jezus is gestorven en opgestaan. Mooi als je dat gelooft, maar dat maakt je nog geen gelovige. Ik ben er namelijk van overtuigd dat de duivel ook gelooft dat de bijbel waar is en dat Jezus is gestorven en opgestaan. Nee, geloven is er op vertrouwen dat Jezus *voor jou* is gestorven en opgestaan. Geloven is dat je op dat fundament je leven bouwt, voor nu en voor na dit leven. Geloven is er op vertrouwen dat God ook jou in Zijn hand heeft, nu en na dit leven. In dit verband is geloofsgroei dus dat je meer en meer leert vertrouwen dat het God niet uit de hand loopt. Je laat jezelf los en je vertrouwt jezelf aan Hem toe.

Het tweede element van geloofsgroei is groei in karakter. Een gelovige mag er zeker van zijn dat de Heilige Geest in zijn leven werkzaam is. Geloofsgroei heeft in dit verband meer te maken met overgave. Ik geef mezelf over aan de leiding van de Geest . Door mij te richten op de dingen van God, in plaats van me te richten op mijn

zondige-ik slijten de zondige kanten weg. Hij mag het voor het zeggen hebben in mijn leven. Je vertrouwt erop dat Gods Geest je van binnenuit verandert tot een ander mens. Die verandering vindt plaats doordat je 'geestelijk voedsel' tot je neemt. Net zoals je door gewoon voedsel groeit, groei je in geestelijk opzicht door geestelijk voedsel. In Gods Woord leren we Gods karakter en Zijn wil voor ons leven kennen en als we dat voedsel tot ons nemen komt er een groeiproces op gang waardoor we meer en meer op Jezus gaan lijken en Zijn beeld gaan vertonen in ons leven.

Er zijn dus dingen die aan onze geloofsgroei meewerken waar we invloed op hebben, we kiezen zelf om bijbel te lezen bijvoorbeeld, en er zijn dingen die ons overkomen. Op het lijden dat je overkomt heb je heel vaak geen invloed. Het overkomt je. Beide zaken wil God in zetten om ons te laten groeien in geloof en karakter.

Eigenlijk is dat helemaal niet zo moeilijk te begrijpen. Zo gaat het ook in de opvoeding van onze kinderen. We kennen allemaal wel kinderen die verwend worden. Verwende kinderen krijgen altijd hun zin. En als ze hun zin niet krijgen beginnen ze te mekkeren. Verwende kinderen zijn eigenlijk etterbakjes, ze houden geen rekening met anderen. Ze denken dat zijzelf het middelpunt van het universum zijn. Goede ouders geven hun kinderen niet altijd de zin. Goede ouders leren hun kinderen dat ze rekening houden met anderen en dat ze moeten delen. Goede ouders geven niet elke dag patat of snoep, maar ook groente en fruit. Goede ouders stellen grenzen en leren dat niet aan alle behoeften van het kind onmiddellijk wordt voldaan. Als een kind leert wachten, is het des te blijer op het moment dat er wel aan zijn wensen wordt voldaan.

God doet precies hetzelfde. God geeft niet alles wat we vragen. Als Hij dat zou doen dan worden we 'dikke verwende babies' in het geloof. Maar juist door ons te laten wachten wil Hij ons leren geduld te hebben en te vertrouwen en onze karakters vormen. Is dat leuk? Nee helemaal niet! Is dat goed voor je ontwikkeling als gelovige? Ik denk het wel.

En dat geldt zelfs voor de Here Jezus. Hoewel Hij dus God is, heeft Hij als mens die van Zijn goddelijke rechten geen gebruik heeft gemaakt, een groeiproces moeten doormaken. Ook daarin was Hij volledig mens. Hij moest ook als gelovig mens een ontwikkeling doormaken. Hij was als kind al bezig met de dingen van Zijn Vader, Hij zal net als alle Joodse jongetjes ook de woorden uit de bijbel ingeprent hebben

gekregen. Hij is echt niet geboren met een portie bijbelkennis. Hij heeft ook moeten bidden om in contact met Zijn Vader te komen. Daarin was Hij niet anders dan andere mensen.

En Hij leerde ook door het lijden dat Hem overkwam. Hij heeft (vs.7) tijdens Zijn dagen in het vlees gebeden en smekingen en tranen onder sterk geroep geofferd aan Hem die Hem uit de dood kon redden. Door het lijden leerde Hij de gehoorzaamheid. Alles wat er aan verzoeken en lijden in zijn leven te vinden was, was voor Hem een leerschool. Denk maar aan de hof van Gethsemané. Jezus was dodelijk beangst schrijft het Lukas Evangelie. Hij kroop uit angst letterlijk door het stof vanwege alle ellende die Hem zou overkomen. Maar juist door zijn verdriet en lijden werd Hij naar God toegedreven. Jezus bad "*Vader laat deze drinkbeker aan Mij voorbij gaan*". Een gebed van Jezus wat God dank niet verhoord is, trouwens. Hoewel Jezus niet kreeg wat Hij vroeg - Hij moest de drinkbeker van het lijden leegdrinken tot de laatste druppel - alleen zo kon Hij onze Verlosser worden, staat er nu in de Hebreënbrieff dat Hij wel verhoord is! Kijkt u maar mee naar het eind van vs. 7. *Hij is verhoord uit Zijn angst*. God veranderde de situatie van het lijden niet, Jezus moest dwars door het lijden heen, maar Hij veranderde de bidder. Hij verlostte Jezus van Zijn angst. En we weten ook dat Hij na dit gebed zo maar opstond en Zijn gevangenneming tegemoet liep. *Sta op, laten we gaan. Zie, die Mij overlevert, is nabij*. Jezus nam in Zijn angst de toevlucht tot God. En in die angst leerde Hij uiteindelijk het vertrouwen op Zijn Vader te stellen. Hij leerde, met de dood voor ogen, Zich vast te klampen aan de God die al Zijn woorden waarmaakt.

En in zijn omgang met het lijden is de Here Jezus ook voor ons een voorbeeld. Als ons leven door tegenslagen getroffen wordt, als we zware klappen te incasseren krijgen, wat doen we dan? Keren we ons van God af, of bestormen we de hemel met onze vragen. Want dat mag! Jezus deed het ook.

Maar we moeten ons wel realiseren dat we op onze waarom-vragen lang niet altijd een antwoord krijgen. Meestal niet, denk ik. Het klinkt gek, maar dat antwoord is zelfs niet het belangrijkste. We denken dat wel vaak, als we maar wisten waarom, dan kunnen we er beter mee omgaan. Maar is dat wel zo? Stel dat Job geweten had waarom al die rampen hem troffen, zou dat het er voor hem makkelijker op maken of moeilijker?

Niet de vraag 'waarom' is het belangrijkste, maar de vraag 'hoe gaan we er mee om?' Schudden we met onze vuist naar God en nemen we het Hem kwalijk, of laten

we ons in onze moeite naar Hem toedrijven? Leren we erdoor gehoorzamen, zoals ook de Here Jezus de gehoorzaamheid leerde uit Zijn lijden? Hij heeft God vastgehouden in al zijn angst en lijden. En zo is Hij voor ons allen een oorzaak van eeuwig heil geworden. Wij zijn verlost dankzij Zijn gehoorzaamheid.

Jezus wordt in ons bijbelgedeelte een hogepriester genoemd. Ten tijde van de offerdienst trad de hogepriester op als tussenpersoon. Hij moest offers brengen voor de zonden van de mensen, maar ook voor zijn eigen zonden. En daarom kan hij tegemoet komen jegens de onwetenden en dwalenden omdat hij zelf ook met zwakheid omvangen is (vs.2). Een hogepriester wist dat hij geen haar beter was dan de mensen voor wie hij offerde. En dat maakte ook dat hij begrip kon hebben voor het volk. Ze stonden op één lijn.

Nu wordt Jezus onze Hogepriester genoemd. Hij heeft voor ons een offer gebracht. Voor Jezus geldt niet dat Hij zich offerde voor eigen zonden. In die zin is er een groot verschil met de oudtestamentische hogepriester. Jezus' offer is plaatsvervangend voor onze zonden. Maar Jezus kon Zich wel verplaatsen in de mensen. Hij weet ook wat verzoeken zijn. Hoewel Hij niet aan verleidingen toegaf kende Hij ze wel. En Hij weet als Middelaar ook heel goed wat het is als wij tot Hem komen in onze gebrokenheid en als wij te lijden hebben. Hij heeft de gebrokenheid van deze wereld aan den lijve ondervonden. Hij is er letterlijk aan kapot gegaan! We hebben in de Here Jezus een hogepriester die kan meevoelen met onze zwakheden. En daarom mogen we vrijmoedig toegaan tot de troon der genade lezen we in Hebr.4: 15,16.

Ik ben de preek begonnen met te zeggen dat geestelijke groeien gebeurt door onze keuzes: wil ik mijzelf stellen onder de leiding van de Geest, wil ik mijzelf voeden met geestelijk voedsel.

En we groeien ook in vertrouwen door het lijden dat je overkomt. Net als de Here Jezus gegroeid is door het lijden dat Hem overkwam.

Nu hoop ik dat we allemaal verlangen naar geestelijke groei. Maar ik neem aan dat we geen van allen ernaar verlangen dat we met lijden te maken krijgen. Dat zou niet gezond zijn. En daar hoeven we ook niet naar te verlangen. Ik wens u aan het begin van het Nieuwe Jaar ook niet toe dat u maar veel zult lijden het komende jaar, zodat u flink geestelijk groeit. Ik hoop wel dat u zichzelf voorneemt om geestelijk voedsel tot u te nemen. Want op die manier wapent u zichzelf wel voor het moment dat u met lijden te maken krijgt. Want zolang we leven in deze gebroken wereld gaat het lijden

de kerkdeur en onze huisdeur zeker niet voorbij.

En nu moeten we niet denken dat het lijden ons uit Gods hand toekomt. God is niet de organisator van het lijden. Ik kan het niet vaak genoeg zeggen: lijden komt niet uit Gods hand, maar Hij neemt het lijden wel in Zijn hand! God gebruikt het lijden om ons geestelijk te vormen. Het lijden is een mogelijkheid om te groeien in vertrouwen.

Ik beseft dat dit goedkoop kan klinken. Zolang alles goed gaat is het makkelijk te zeggen dat je God vertrouwt. Voor iemand die getroffen is door ziekte of door werkloosheid of door het verlies van een geliefde is dat heel anders. Dan zit je zelf midden in het lijden. En zeker als je daar midden in zit, dan zie je meestal niet Gods hand daarin. Maar ik heb al zo vaak mogen horen dat mensen ervan getuigen dat ze terugkijkend die hand wel hebben gezien. Ze hebben mogen ervaren hoe God hen dwars door de moeite heen droeg en hoe uiteindelijk die zware tijd heeft bijgedragen aan groei.

Groeien gaat niet zonder moeite. Groeien gaat niet zonder pijn. En dat maakt heus het lijden niet goed. Lijden is niet goed, lijden is een kwaad dat hoort bij een gebroken wereld. Straks op de nieuwe aarde zal er een eind zijn aan het lijden. Dan pas is alles goed!

Broeders en zusters, we gaan weer samen een nieuw jaar in. We zijn alweer een jaar verder verwijderd van het lijden van de Here Jezus waar we net over spraken. Maar we zijn ook weer een jaar dichterbij de komst van de Here Jezus, als Hij een eind maakt aan al het lijden en aan de gebrokenheid. Niemand weet hoe het nieuwe jaar voor ons als gemeente, en voor ons persoonlijk er uit zal zien. Wat we wel weten is dat ook dit nieuwe jaar Anno Domini is. Het jaar van de Heer. Ook dit nieuwe jaar is in Gods hand. Ook in dit nieuwe jaar zijn wij in Gods hand. Laten we daar maar op vertrouwen. Het nieuwe jaar zal God niet uit de hand lopen. Alles wat gebeurt zal Hij meenemen in Zijn grote plan, om ons dichterbij Hem toe te trekken.

Zo mogen we samen op weg gaan, de toekomst tegemoet. God was er vorig jaar. Hij zal er ook dit jaar zijn. Als een Vader zal Hij ons in het nieuwe jaar opvoeden. We krijgen vast niet wat we altijd vragen. Maar we mogen wel zeker zijn dat Hij ons klaarmaakt voor Zijn geweldige toekomst.

Durf je het aan.....durf je het aan om ook dit jaar jouw hand in Zijn Vaderhand te leggen? AMEN

G.P. Hartkamp Wapenveld December 2012